

SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA

Tilivelvollinen viranhaltija: toimialajohtaja Riitta Liuksa

Tilivelvollisen viranhaltijan arvio talousarvion toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta

Keskeiset toimintaympäristön muutostekijät

Lastensuojelussa nuorten ja perheiden tilanteet olivat entistä vaikeampia vaikka lastensuojelun tarve kokonaisuudessaan on vähentynyt. Suuntaus on sama myös pääkaupunkiseudulla ja se näkyy myös lastensuojelun kustannusten kasvuna. Päihde ja mielenterveyskuntoutujien asumispalveluissa näkyy voimakas tuetun asumisen kysynnän kasvu. Itsenäiseen asumiseen siirtymistä tapahtuu liian vähän, syynä on niin kohtuuhintaisten pienten vuokra-asuntojen niukkuus kuin kevyen itsenäisen asumisen tuen palvelujen vähyys. Toimeentulotuen kysyntä on kasvanut ja täydentävän toimeentulotuen kysyntä on kasvanut.

Terveyspalveluiden toimintaympäristöön on vaikuttanut erityisesti palveluiden tarpeen lisääntyminen väestön ikääntymisen ja positiivisen muuttoliikkeen myötä. Perustason terveyspalveluita tulee voida tarjota enemmän ja paremmin, jotta kalliimpien korjaavien palveluiden ja myöhäisvaiheen kustannuksilta välttäisiin. Alkuvuodesta 2019 Turun ikääntyvää väestöä koetellut VRE-epidemia näkyi palvelutarpeen lisääntymisenä ja pitkittymisenä erityisesti omissa sairaalapalveluissa. Mielenterveys- ja päihdeongelmien lisääntyminen ja terveydenhuollon henkilöstön, etenkin lääkäreiden, rekrytointi töihin muualle on näkynyt terveysasemilla kuormituksen lisääntymisenä.

Väestön ikääntymisen tuoma kasvupaine näkyy sekä vanhus- että vammaispalveluissa, sillä myös kehitysvammaisten henkilöiden palvelutarve kasvaa ikääntymisen myötä. Vammaispalvelulain mukaisten palvelujen asiakasmäärä on ollut kasvussa lähes kaikissa palvelumuodoissa. Palvelujen kysyntä on kasvanut niin kuljetuspalveluissa, asumispalveluissa ja henkilökohtaisen avun palveluissa. Myös omaishoidontuen asiakasmäärä on kasvanut sekä lasten ja nuorten ikäryhmässä, että vanhusten ikäryhmässä.

VSSHP:n strategian mukaisesti erikoissairaanhoidon käytön tulisi painottua avohoitoon ja Turun osalta käyttö on ollut tämän strategian mukaista. Vuoden 2019 aikana avohoidon kustannukset ohittivat ensimmäistä kertaa vuodeosastohoidon kustannukset. Muut merkittävät muutokset olivat ihotautilääkärin ja korvatautien leikkaustoiminnan siirtyminen Turun kaupungilta VSSHP:lle.

Hyvinvointitoimialan kustannukset (nettokate) kasvoivat edelliseen vuoteen nähden 4,9% mikä on esim. Kuusikkokuntien keskitasoa. Alustavien tietojen mukaan menokasvu oli Tampereella 4,2%, Oulussa 4,5%, Helsingissä 4,9%, Vantaalla 5,2% ja Espoossa peräti 5,9%.

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden olennaiset poikkeamat

Asiakaspalvelujen ostot ylittyivät mielenterveys- ja päihdekuntoutujien asumispalveluissa, lastensuojelun avohuollossa ja lapsiperhesosiaalityössä. Lapsiperheiden kotipalvelun tarve kasvoi edelleen ja kustannukset ylittivät budjetoidun. Palvelua järjestettiin kuitenkin lain edellyttämällä tavalla tarvetta vastaavasti.

Lisääntynyt terveyspalveluiden tarve näkyi palveluiden toteutuneissa määrissä. Terveyspalveluiden nettoylitys muutettuun talousarvioon nähden oli 0,24 M€. Vuoden 2018 tilinpäätökseen nähden muutos oli +4,6 %. Sijaisten käyttö on lisääntynyt, samoin henkilöstövuokrauksen määrä. Nämä heijastavat henkilöstön rekrytointiin ja pysyvyyteen liittyviä ongelmia tilanteessa, jossa palvelut on lakisääteisesti turvattava. Tutkimus- ja hoitotarvikkeiden, diabetestarvikkeiden sekä siivous- ja puhdistusaineiden ostot ovat toteutuneet yli määrärahan, mikä johtuu palvelutarpeesta ja myös siivouksen tarpeen lisääntymisestä VRE-epidemian saamiseksi hallintaan.

Vanhus- ja vammaispalveluiden palvelualueen menot ylittivät talousarvion noin 3,8 m€:lla (1,8%), myös tulokertymä ylitti ennakoidun 0,5 m€:lla (1,3%). Merkittävimmät talousarvioliikkeen tapahtumat vanhusten avopalveluissa, ylitys oli euromääräisesti 3.1 m€, eli 6% talousarviosta. Vanhusten avopalvelujen asiakasmäärät kasvoivat sekä omaishoidon tuessa että toimeksiantosopimusten kohdalla. Säännöllisen kotihoidon asiakasmäärä sensijaan laski hieman, samalla säännöllisen kotihoidon peittävyys 75 vuotta täyttäneiden keskuudessa laski edellisestä vuodesta. Tätä selittää kotihoidon sisäisen rakenteen haasteet. Alimmassa palveluluokassa asiakasmäärä väheni tavoitteen mukaisesti, mutta runsaasti palvelua saavien asiakkaiden suhteellinen osuus jatkoi kasvuaan.

Myös vammaispalvelu ylitti talousarvionsa. Menoylitys oli 2,3 miljoonaa euroa, ts. 4,3 % talousarviosta. Kasvua edellisen vuoden tilinpäätökseen oli 3,7 m€ (7%). Talousarvion yliys selittyy asiakasmäärien kasvulla; vammaispalveluissa

Hyvinvointitoimiala

asiakasmäärät kasvoivat kuljetuspalveluissa, asumispalveluissa, henkilökohtaisen avun palveluissa ja kehitysvammaisten ympärivuorokautisen hoidon palveluissa. Ylityksestä 1,6 miljoonaa euroa kohdentui vammaispalvelujen asumis- tai laitospalveluihin.

VSSHP: Siirtoviivapäivien määrä on Turun osalta laskenut 5 % verrattuna edelliseen vuoteen, erityisesti ovat vähentyneet korotettuhintaiset siirtoviivapäivät (laskua 13%). Tästä huolimatta siirtoviivemaksu vuoden 2019 osalta on 2,6 M€, josta sakon osuus on 0,9 M€. Suunta siirtoviivapäivien osalta on oikea, mutta tulos jäi kauaksi tavoitteesta.

Lausekkeet	Toimenpideselvitys
Syksyllä 2019 aloitetaan maksuttoman ehkäisyn tarjoaminen alle 25-vuotiaalle. Palvelu toteutetaan hyvinvointitoimialan talousarvion puitteissa.	Maksuton ehkäisy alle 25-vuotiaalle turkulaisille käynnistyi joulukuun 2019 alussa.
Hyvinvointitoimialalla edistetään kynnyksettömien mielenterveyspalveluiden järjestämistä walk in -tyyppisenä ratkaisuna. Lisäksi parannetaan sosiaalitoimen jalkautumistaneuvoloihin, varhaiskasvatukseen ja kouluihin varhaisen puuttumisen ja perhetyön kehittämiseksi perheiden, lasten ja nuorten ongelmassa. Osana kaupungin syrjäytymisen ehkäisytyötä tehdään suunnitelma asunnottomuuden poistamiseksi Turussa.	Sopeuttamisohjelman toimenpiteeksi on nostettu aikuisikäisten matalan kynnyksen mielenterveys- ja päihdeyksikön perustaminen. Suunnittelutyö on etenemässä varsinaiseksi toiminnaksi vuoden 2020 aikana. Yläkouluihin ja 2. asteen oppilaitoksiin on VSSHP:ltä ostettu 10 psykiatrisen sairaanhoitajan työpanos nuorten perustason mielenterveystyön ja psykiatrisen hoidon vahvistamiseksi. Ssoiaalityön organisaatio ja toimintatapa uudistettiin v. 2019 alussa, jotta tiimityö ja jalkautuminen olisi mahdollista. Tiimit ovat aloittaneet toimintansa resurssien mahdollistamissa rajoissa, hnekilökuntaa koulutetaan laajasti systeemiseen työtapaan. Perhekeskustointia kehitetään edelleen. Suunnitelma asunnottomuuden vähentämiseksi on hyväksytty valtuustossa 1/2019.

Talousarvion toteutuminen (kv)

Käyttötalousosa (1.000 €)	TA 2019	TA 2019 muutokset	TA 2019 siirrot	TA 2019 muutoksin	Toteuma 2019	Poikkeama
Sosiaali- ja terveyslautakunta						
Toimintatulot	67 805	1 200		69 005	69 969	964
Valmistus omaan käyttöön						
Toimintamenot	670 398	37 970		708 368	715 656	-7 288
Toimintakate	-602 593	-36 770		-639 363	-645 686	-6 323
Investointiosa (1.000 €)						
Sosiaali- ja terveyslautakunta						
Investointimenot	2 500			2 500	1 701	799
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet						
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot						
NETTO	-2 500			-2 500	-1 701	799

Määrärahat palvelualueittain (kh)

Palvelu- tai tulosalue €1 000	TA 2019 muutoksin	TA 2019 muutoksin	TA 2019 muutoksin	Toteutunut 2019	Poikkeama
	Toimintatulot	Toimintamenot	Toimintakate	Toimintakate	Toimintakate
Sosiaali- ja terveyslautakunta	69 005 189	708 368 038	-639 362 849	-645 686 214	-6 323 365
Terveyspalvelut	20 539 916	121 468 327	-100 928 411	-101 169 133	-240 722
Perhe- ja sosiaalipalvelut	9 603 168	111 729 173	-102 126 005	-103 458 836	-1 332 830
Vanhus- ja vammaispalvelut	36 204 835	204 569 330	-168 364 495	-171 665 753	-3 301 258
Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri	0	241 000 000	-241 000 000	-242 493 979	-1 493 979
Toimialan hallinto	2 657 270	29 601 208	-26 943 938	-26 898 513	45 425

Hyvinvointitoimiala

Työvoiman käyttö (kv)

Henkilötyövuodet ja kustannukset (1000 €)	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA muutoksin 2019	Toteutunut 2019
Henkilötyövuodet	4 319	4 307	4 260	4 285	4 271
Palkat ja palkkiot	161 513 601	162 082 051	160 097 023	164 488 265	164 534 837

-27.3. 2019 Luolavuori-Koivulan kotihoitoalueen palvelutuotanto kotiutettiin omaksi toiminnaksi +25htv.
-1.6.2019 Puhtauspalvelut siirrettiin liikkeenluovutuksella Kaarea Oy:lle; htv vaikutus -55 htv
-Vanhus- ja vammaispalveluissa otettiin käyttöön lyhyisiin sijaistuksiin Sarastiarekry 19.8.2019- 22 htv (vähentynyt omien sijaisten käyttöä)
-Karinakodin saattohoitokodin palvelutuotannon kotiuttaminen omaksi toiminnaksi + 2 htv (jatkossa vuositasolla +20htv)

Hyvinvointitoimiala

Tilojen ja alueiden käyttö (kh)

Käytössä olevat tilat ja alueet	TP 2017	TP 2018	Tavoite 2019 muutoksin	Toteutunut* 2019	
Tilat yhteensä (m ²)	147 461		164 335	165 199	
Sisäisen vuokran perusteena olevat tilat (m ²)	146 526		163 355	164 199	
Muut tilat (m)	937		1 000 m ² 121 018 €/V	1 000 m ² 121 018 €/V	
Alueet yhteensä (ha)					
Sisäinen vuokra yhteensä (€)	27 047 495		27 643 962	27 740 072	

Lisätietoja: * toteuma 2019 tilanteesta 14.12.2019. Tilaketjutus ja muutot eivät ole edenneet suunnitellusti. Hyvinvointitoimiala on joutunut kustantamaan esim. sairaala-alueella olevia käyttämättä olevia tiloja kuten ent. klinisen mikrobiologian tilat. Ylimääräisten tilojen vuokra näkyy myös pienenä kustannusten ylityksenä.

Strategiset tavoitteet (kv)

Tavoite 1: Painopisteen siirtäminen ehkäisevään työhön	<i>Strateginen teema: Terve ja hyvinvoiva kaupunkilainen</i> <i>Strateginen linjaus: 2.1.2</i> <i>Muut toteutettavat linjaukset:</i>			
Arviointikriteerit:	Toteutunut 2017	Toteutunut 2018	Tavoite 2019 muutoksin	Toteutunut 31.12.2019
Avohuollon lastensuojelun asiakkaana olevien 0-17-vuotiaiden määrä ja osuus ikäryhmästä *määritelmä muuttunut vuonna 2015	1600 / 5,5 %	1530/5,3%	osuus ikäryhmästä laskee	1357/4,6%
Neuvolapalveluiden, koulu- ja opiskeluterveydenhuollon sähköisen asiointin lisääminen				
- neuvolaikäisten puolesta-asiointisopimusten osuus	28,8 %	4499/37,8%	50 %	46%
- peruskouluikäisten puolesta-asiointisopimusten osuus	5,4 %	1335/9,2%	50 %	9%
Lihavien lasten ja nuorten osuus				
- 4- vuotiaat	..	..	laskee	..
- 8 lk.	..	..	laskee	..
Suun terveydenhuolto: dmf-indeksi (kariuksen esiintyvyys tutkitussa populaatiossa)				
- 5-vuotiaat	..	..	0,3	0,34
- 12-vuotiaat	..	..	1,1	1,01
Rokotuskattavuus (neuvolat)	0,39 %	0,8 %	0 %	0,8 %

Hyvinvointitoimiala

- 3-vuotiaiden rokottamattomien osuus ikäluokasta					
Kumppanuus kolmannen sektorin kanssa lisääntyy ja tiivistyy:					
1. Tilojen luovutuksen yhteistyösopimusten määrä	33	42	40	44	
2. Vakiintuneiden yhteistyökumppaneiden kanssa tehdyt avustusyhteistyösopimukset (min. 2 vuoden ajaksi)	15	15	15	15	
3. Toiminnallisten kumppanuus-sopimusten määrä (sis. STEA:lle ja OPM:lle ym. ulkopuolisille rahoittajille annetut lausunnot ja aiesopimukset)	35	51	40	45	
Kotona asuvien +75-vuotiaiden osuus ja lukumäärä	90,7 % (15 664)	90,9 % (15 814)	91,0 % (16 123)	91,3 % (16 324)	
Säännöllisten palveluiden piirissä olevien 75-vuotta täyttäneiden määrän muutos/75-vuotta täyttäneiden turkulaisten määrän muutos.	74 / 86	-135/163	377/477	-162/494	
- kotihoito	36	-114	kasvava	-173	
- omaishoidon tuki	43	17	kasvava	37	
- ympärivuorokautinen pitkäaikaishoito (sis. Kaskenlinnan palliatiivisen hoidon asiakkaat)	-5	-21	vähenevä	-26	
Omaishoidon tukeminen, Omaishoidon tukea saavien määrä (poikkileikkaus)					
- 0-17	171	190	tasainen	211	
- 18-74	483	519	tasainen	525	
- 75 vuotta täyttäneet	562	579	kasvava	616	
Tilapäishoidon hoitojaksojen määrä	3727	4060	kasvava	4460	
Hoitojakson pituus ympärivuorokautisen hoidon piirissä, yhteensä					
- palliatiivisessa	1077,4	332	laskeva	95,6	
- asumispalveluissa	1132,2	1099	laskeva	1110,8	

Tavoitteen kuvaus: Ajoissa annetut ja hyvin kohdennetut peruspalvelut ovat hyvää ehkäisevää työtä. Oikea-aikainen ja oikean tasoinen palvelu vähentää korjaavien ja erityispalveluiden tarvetta.

Selitys poikkeamalle: 5-vuotiaiden karieksen esiintyvyys on lähes tavoitteen mukainen.

Vanhemmat ovat valmiimpia neuvolaikäisten sähköisten puolesta-asiointien tekemiseen, peruskouluikäisillä perheiden tarve sopimusten tekemiseen vähenee, erityisesti yläkoululaisten kohdalla. Rokotuskattavuudessa tavoite on 0%, mutta rokottamattomien osuus 0,8 % on alle valtakunnallisen tason, joka on 1%.

Kotihoitoa saavien määrä on vähentynyt erityisesti ensimmäisen palveluluokan osalta. Tämä on seurausta vaikuttavasta keskitetystä palvelutarpeen arvioinnista, jolloin palvelut alkavat perustellusti ja toisaalta asiakkaille etsitään muitakin vaihtoehtoja kotona pärjäämiselle.

Hyvinvointitoimiala

Omaishoidon tukea saavien alle 75 vuotta täyttäneiden asiakkaiden määrä on ollut kasvussa, tavoitteen mukaan kasvua tulisi tapahtua ainoastaan iäkkäämmissä väestöryhmissä.

Ikääntyneiden asumispalvelujen hoitajaksojen pituus on kasvanut entisestään, mikä kertoo siitä, että palvelun piiriin ajaututaan aikaisemmin kuin on tavoiteltavaa.

Tavoite 2: Lisätään korjaavien palveluiden vaikuttavuutta, tehokkuutta ja tuottavuutta	Strateginen teema: Terve ja hyvinvoiva kaupunkilainen Strateginen linjaus: 2.1.3 Muut toteutettavat linjaukset:			
Arviointikriteerit:	Toteutunut 2017	Toteutunut 2018	Tavoite 2019 muutoksin	Toteutunut 31.12.2019
Jatkohoitojonojen lyheneminen sairaanhoitopiiristä				
- siirtoviivepäivien määrä /kk	276	398	<50	378
- korotetun maksun osuus siirtoviivepäivistä	46 %	54 %	<20 %	50%
Vuoden aikana huostassa olleiden lasten määrä (kum.) ja väestöosuus	434/1,5 %	438/1,5 %	laskeva	418/1,4 %
Perhehoitoon sijoitettujen lasten osuus huostassa olevista lapsista	49,9 %	49,9 %	+ 3,5 %-yksikköä	52,4 %
Päihde- ja mielensterveyspalvelujen saatavuuden parantuminen ja avohoitopainotteisuuden lisääntyminen: mielensterveys- ja päihdekuntoutujien kotiin vietävien palvelujen lisääminen (tuetun asumisen osuus palveluasumisesta)	40 %	-	kasvava	51,7 %
Kuntotusjaksojen vaikuttavuus				
- sairaalahoitajaksojen määrä 2 kk kuntoutusjakson jälkeen	..	-	vähenevä	..
- sairaalahoitajaksojen määrä 6 kk kuntoutusjakson jälkeen	..	-	vähenevä	..
- Toimintakyvyn paraneminen hoiton seurauksena (FIM) muutos osastojen ka	13,0	14,0	kasvava	13,0
- Kuntoutuksen tehokkuus: FIM/hoitajaksojen pituuden suhde	..	-	kasvava	..
Kiireettömän lääkärivastaanoton lyheneminen terveyskeskuksessa	3-4 viikkoa	-	2 viikkoa	6 viikkoa
- Terveysasemien asiakkaat/hvt	413,0	412,9	-	389,2
- terveysasemien asiakkaat/lääkäri hvt	954,9	998,8	kasvava	962,4
- terveysasemien asiakkaat/hoitaja hvt	514,8	491,1	kasvava	439,2
Palveluiden vaikutus: palvelu parantanut asiakkaan elämäntilannetta ja ollut hyödyllinen (vastausten kaasteikolla 1-5)				
- Vammaispalvelut	4,3	4,4	kasvava	4,3
- Vanhusten avopalvelut	4,3	4,2	kasvava	4,2
- Vanhusten asumispalvelut	4,1	4,0	kasvava	-

Hyvinvointitoimiala

- Sairaalapalvelut	4,3	4,4	kasvava	4,3	
- Polikliniset palvelut	4,7	4,5	kasvava	4,5	
- Sosiaalityö	4,4	4,5	kasvava	4,4	
- Neuvolapalvelut	..	3,9	-	4,1	
- Koulu – ja opiskeluterveydenhuolto	..	3,4	-	3,4	
- Kasvatus- ja perheneuvola, psykologipalvelut	..	4,6	-	4,4	
- Sijaishuolto (kaupungin lastenkodit ja vastaanottokodit)	3,8	4,0	-	4,2	
Suunterveydenhuolto					
- Asiakkaat/työvoima	253,3	-	kasvava	261,3	
- Hoitoonpääsy T3) (aika yhteydenotosta siihen kun tutkimus toteutuu) alueiden mediaanin ka	76	-	70	106	
Laitoshoidossa ympärivuorokautisessa hoidossa					
- +75 vanhusten määrä ja %-osuus	502 / 31,3 %	478 / 30,2 %	vähenevä	308 / 19,8 %	
- kehitysvammaisten %-osuus	4,1 %	4,0 %	vähenevä	3,7 %	
Korvattujen potilasvahinkojen määrä (vuoden 2016 korvatut vahingot vs. viiden viimeisen vuoden 2011-2015 ka)	12 / 11	9 / 9,6	laskeva	5/11,4	

Tavoitteen kuvaus: Korjaavat palvelut tuotetaan tehokkaasti ja vaikuttavasti. Asiakas saa tarvettaan vastaavat palvelut oikea-aikaisesti.

Selitys poikkeamalle:

Siirtoviivepäivät ovat hiukan vähentyneet vuodesta 2018, mutta edelleen jäädään kauaksi tavoitteesta. Kaupunginsairaala ei pysty tarjoamaan jatkohoitopaikkaa kaikille tyks:n jatkohoitopotilaille ja kaupunginsairaalassa on liikaa lääketieteellisesti valmiita potilaita odottamassa jatkopaikkaa vanhuspalveluista.

Lastensuojelun sijaishuollossa perhehoitoon sijoitettujen lasten osuus on lisääntynyt merkittävästi (2,5%-yksikköä) mutta ei aivan tavoitetta vastaavasti.

Terveysasemien jonotusajoissa näkyvät epäsuotuisasti lääkäri työvoiman vaihtuvuus ja rekrytointiongelmat. Ongelmat johtuvat pitkälti työn kuormittavuudesta, joka on lisääntynyt. Melkein puolet lääkäri työvoimasta koostuu tällä hetkellä sijaisista, joista osa on toiminnan turvaamiseksi ostopalvelulääkäreitä. Korjaavia toimenpiteitä työstetään jatkuvasti ja nyt myös osana sopeuttamisohjelmaa, jotta potilaat saisivat hoidon nykyistä oikea-aikaisemmin. Suun terveydenhuollon odotusaika hoidon toteutumiselle on pidentynyt, kun yhä suurempi määrä asiakkaita hakeutuu hoitoon julkiselle sektorille. Kuntoutusjaksojen vaikuttavuusmittaria heikentävät pitkät odotusajat jatkohoitopaikkaan.

Vanhus- ja vammaispalveluissa on asetettu tavoitteeksi asiakkaiden kokeman vaikuttavuuden nostaminen, koettu vaikuttavuus on kuitenkin pysynyt samalla tasolla kuin vuonna 2018.

Sosiaalityön organisaatio ja toimintatapoja uudistettiin v. 2019, josta seurasi runsaasti mm. työntekijä vaihtoja. Sosiaalityöntekijöiden rekrytointivaikeudet näkyivät myös työntekijöiden vaihtumisena, mikä yleensä heikentää asiakaskokemusta.

Kasvatus- ja perheneuvolan palvelujen kysyntä on ylittänyt tarjonnan ja jonotusajat ovat pidentyneet.

Sairaalapalveluiden asiakaskokemusta voivat heikentää viiveet jatkohoidon järjestämisessä, toisaalta myös lähtötaso on verrattain hyvä.

Hyvinvointitoimiala

Strategiset tavoitteet (kh)

Toimialojen yhteiset tavoitteet: Hyvinvointi ja aktiivisuus

Terveiden elämäntapojen edistäminen	<i>Strateginen teema: Terve ja hyvinvoiva kaupunkilainen</i> <i>Strateginen linjaus: 2.1.1</i> <i>Muut toteutettavat linjaukset: 2.1.2, 2.3.1, 2.3.7</i>			
Arviointikriteerit:	Toteutunut 2017	Toteutunut 2018	Tavoite 2019 muutoksin	Toteutunut 31.12.2019
Ylipainoisten lasten ja nuorten osuus				
- 4 vuotiaat	Lukujen saata- vuutta selvite- tään	-	osuus laskee	-
- 5 lk	Lukujen saata- vuutta selvite- tään	-	osuus laskee	-
- 8 lk	16,5 %	-	osuus laskee	16,8%
Turkulaisten koululaisten fyysinen toimintakyky (Move). Vertailu kansalliseen viitearvoon: 5 lk tytöt ja pojat. Tavoitearvot: Turku/Suomi, alin kolmannes.				
- 20 m viivajuoksu	tytöt 31/36 % pojat 38/39 %	tytöt 35/35 % pojat 40/41 %	toimintakyky kasvaa	tytöt 37/39 % pojat 42/42 %
- vauhditon viisiloikka	tytöt 34/32 % pojat 52/44 %	tytöt 36/31 % pojat 43/45 %	toimintakyky kasvaa	tytöt 35/31 % pojat 47/44 %
- ylävartalon kohotus	tytöt 32/40 % pojat 43/44 %	tytöt 34/40 % pojat 37/44 %	toimintakyky kasvaa	tytöt 28/41 % pojat 34/43 %
- Etunojapunnerrus	tytöt 30/22 % pojat 23/20 %	tytöt 24/21 % pojat 22/20 %	toimintakyky kasvaa	tytöt 23/23 % pojat 20/20 %
- Heitto-kiinniottoyhdistelmä	tytöt 40/38 % pojat 37/39 %	tytöt 36/37 % pojat 36/39 %	toimintakyky kasvaa	tytöt 36/37 % pojat 44/40 %
Hyton terveysasemilla asioineet DM 2-pysyväisdiagnoosin (tyypin 2 diabetes) omaavien turkulaisten määrä	9358/48,3 %	3910/ 47,4 %	Määrä laskee	50,4 %
Terveytensä vähintään hyväksi kokevien turkulaisten osuus (turkulaiset vrs. kansallinen taso)	Kyselyä ei toteutettu 2017	Kyselyn tulokset keväällä 2019	Osuus kasvaa	64,4/66,8*
Tavoitteen kuvaus: Tavoitteena turkulaisten perheiden kannustaminen terveiden elämäntapojen omaksumiseen. Toimenpitein lisätään lasten ja nuorten liikkumista ja aktiivisuutta sekä vähennetään ylipainoa. *Vertailuluku 2015:62/62 % Selitys poikkeamalle: : Lasten ja nuorten elintapoihin pyritty vaikuttamaan mm. Liikkuva koulu- hankkeen toimin. Ylipainon kehitystä ei ole saatu kääntymään. Toimia tullaan tehostamaan Terveempää elämää –hankkeen kautta. Move-tulosten lihaskunto-osuuksissa on nähtävissä positiivista muutosta. Tilanne on kuitenkin ennallaan teknistä suoritusta ja rytmikkää vaativissa mittauksissa, joissa suorituksen taitotaso vaikuttaa merkittävästi tulokseen. Erityisesti jatkossa tulee huo- lehtia riittävästä päivittäisestä syketasoa nostattavan liikunnan harjoittamisesta oppilaiden kestävyyskunnan parantamiseksi. Liikkuva koulu- hanke on päättynyt kesällä 2019. Harrastetoiminta jatkuu ja sitä kehitetään liikunta- palve- luissa yhteistyössä sivistystoimialan ja seuratoimijoiden kanssa.				

Yksinäisyyden ja ulkopuolisuuden vähentäminen	<i>Strateginen teema: Terve ja hyvinvoiva kaupunkilainen</i> <i>Strateginen linjaus: 2.1.1</i> <i>Muut toteutettavat linjaukset: 2.2.3, 3.1.4</i>			
Arviointikriteerit:	Toteutunut 2017	Toteutunut 2018	Tavoite 2019 muutoksin	Toteutunut 31.12.2019

Hyvinvointitoimiala

Itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus % (ATH)					
- 20-54 –vuotiaat (turkulaiset vs. kansallinen ka)	2017: Kyselyä ei toteutettu	Kyselyn tulokset keväällä 2019	laskee	11,7/9,8 % (*1)	
- 55-74 –vuotiaat (turkulaiset vs. kansallinen ka)	2017: Kyselyä ei toteutettu	Kyselyn tulokset keväällä 2019	laskee	5,1/5,7 % (*2)	
- +75-vuotiaat (turkulaiset vs. kansallinen ka)	2017: Kyselyä ei toteutettu	Kyselyn tulokset keväällä 2019	laskee	8,9/9,1 % (*3)	
Ei yhtään läheistä ystävää % oppilaista (Kouluterveyskysely 2015)					
- 8-9lk (turkulaiset vs. kansallinen ka)	8 % / 8,5 %	-	laskee	8,9/9,1 %	
- Lukion 1. ja 2. vuosikurssit (turkulaiset vs. kansallinen ka)	8,2 % / 7,2 %	-	laskee	7,3/7,9 %	
- Ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat (turkulaiset vs. kansallinen ka)	6,4 % / 7,4 %	-	laskee	9,0/8,3 %	
Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % (Kouluterveyskysely 2017)					
- 8. ja 9. luokan oppilaat (turkulaiset vs. kansallinen ka)	6,3 % / 5,8 %	-	laskee	6,5/5,5 %	
- Lukion 1. ja 2. vuosikurssin oppilaat (turkulaiset vs. kansallinen ka)	1,0 % / 1,1 %	-	laskee	0,9/1,1 %	
Tavoitteen kuvaus Lasten ja työikäisten yhteisöllisyyden lisääminen ja ikäihmisten yksinäisyyden vähentäminen mm. palveluohjauksen keinoin. (*1) Vertailuluku 2015: 10,3/9,4% (*2) Vertailuluku 2015: 11,6/ 7,3% (*3) Vertailuluku 2015: 12,4/12,4% Selitys poikkeamalle: Yksinäisyys ja kiusaaminen moniulotteisia ongelmia, joiden ehkäisy edellyttää jatkuvaa monitoimista yhteistyötä. Hyvinvointi on valittu perusopetuksen laatuteemaksi 2018-2020. Sis mm. koulukohtaisia toimia, Koulu hyvinvoin-tialustana –projektin sekä henkilöstön koulutusta. Lukioissa tehostettu sosiaalisen hyvinvoinnin tukemista.					

Nuorisotyöttömyyden vähentäminen ja pitkäaikaistyöttömien aktivointi (toimialojen yhteinen tavoite)	Strateginen teema: Yrittävä ja osaava kaupunki Strateginen linjaus: 3.1.4 Muut toteutettavat linjaukset: 2.2.7			
Arviointikriteerit:	Toteutunut 2017	Toteutunut 2018	Tavoite 2019 muutoksin	Toteutunut 31.12.2019
Nuorisotyöttömien osuus	11,98 %	12,52 %**	11,5 %	12,35 % (*1)
Työllisyysmäärärahan vaikuttavuus				
Henkilöitä aktivointi- ja työkyky-palveluiden piirissä	2043	4 990**	4000	2 178 (*2)
Kokonaisasiakasmäärä	2901	8 400**	7500	3 528 (*3)
Uusien asiakkaiden määrä	2221	5 625**	4500	2 439 (*4)
Työmarkkinatuen kuntaosuudella olevien ohjaus aktivointitoimiin	1336	1375	1300	1 356
Aktivointiaste *	70 %	55 %**	50 %	62 %

Hyvinvointitoimiala

Tavoitteen kuvaus: Nuorisotyöttömien osuuden vähentäminen ja kunnan maksuosuuden vähentäminen toimenpiteillä, jotka toteutetaan yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa huomioiden opiskelu ja toimintakyky.

*Asiakkuuden lopettamissyynä on: työllistetty, oskeluun siirtynyt, kuntouttavassa työtoiminnassa olevat, Kho-hrrjoite-lussa olevat).

(*1) Nuorisotyöttömien osuus kasvaa aina joulukuussa, kun valmistuvat kirjautuvat työn hakijoiksi. Marraskuussa vas-taava osuus oli 10,9 %. Nuorten työttömien määrä laski vuoden 2019 aikana vajaalla 100 henkilöllä eli -6 % (1432 -> 1345).

(*2) 2019 tavoitemääräksi jäänyt työllisyyskokeilun aikainen mittariluku. Vuonna 2019 aktivointi- ja työkykypalveluiden piirissä oli 6 % enemmän henkilöitä, kuin vuonna 2017.

(*3) Vuoden 2019 asiakasmäärän tavoitteeksi on epähuomiossa jäänyt edellisen työllisyyskokeilun asiakasmäärän ta-voiteluku, joka on epärealistinen). Vuoden 2019 asiakasluku (poikkileikkaus 12/19) on kuitenkin 21,6 % suurempi, kuin 2017 asiakasmäärä.

(*4) sama virhe on toistunut tavoiteluvun kohdalla, kuin edellä olevat kaksi mittaritietoa. Vuonna 2019 oli 10 % enemmän alkaneita asiakkuuksia verrattuna 2017, joka on tilanteeseen (v.2019) parempi vertailutieto.

Selitys poikkeamalle: Pitkäaikaistyöttömien työllisyyden vahvasta positiivisesta kehityksestä johtuen nuorisotyöttö-mien suhteellinen määrä kasvoi, vaikka nuorisotyöttömien määrä laski vuoteen 2017 verrattuna noin 200 henkilöllä eli -13 %. Ehdotus: Mittari Nuorisotyöttömien osuus korvataan nuorten työttömien lukumäärällä.

Vanhemmuuden tuki		Strateginen teema: Terve ja hyvinvoiva kaupunkilainen Strateginen linjaus: 2.1.1 ja 2.1.2 Muut toteutettavat linjaukset: 2.1.1		
Arviointikriteerit:	Toteutunut 2017	Toteutunut 2018	Tavoite 2019 muutoksin	Toteutunut 31.12.2019
Lastensuojelun piirissä olevien 0-17 v osuus ikäryhmästä	6,8 %	6,6 %	Osuus pysyy alle Kuusikko- kuntien keskiar- von	6,0 %
Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitel-man toimenpiteiden toteutuminen	Toimeenpano suunnitelman mukaisesti	Suunnitelma tehty mutta vaatii päivittä- mistä	Toimeenpano suunnitelman mukaisesti	Suunnitelma vuosille 2020- 2023 on val- misteltu hyväk- syttäväksi val- tuustossa.
Tavoitteen kuvaus: Vanhemmuutta tukemalla luodaan edellytyksiä perheiden itsenäiselle selviämiseksi ja ehkäistään ongelmien kasautumista ja muuttamista vaikeammaksi. Perhe kokonaisuutena ja vanhemmuus huomioidaan kaikissa palveluiden järjestämisessä.				
Selitys poikkeamalle: Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma vuosille 2020-2023 on valmisteltu hyväksyttäväksi valtuustossa				

Toimialan omat tavoitteet

SoTe-uudistukseen valmistautumi-nen (2017-2018)		Strateginen teema: Terve ja hyvinvoiva kaupunkilainen Strateginen linjaus: 2.1.1 ja 2.1.2 ja 2.1.3 Muut toteutettavat linjaukset: -		
Hanke/projekti:	Toteutunut 2017	Toteutunut 2018	Tavoite 2019 muutoksin	Toteutunut 31.12.2019
Mittari: Valmistautumiseen liittyvät ke-hittämisprojektit ja toimenpiteet etene-vät	Toimenpiteet käynnissä	Toimenpiteet edenneet suun- nitellusti	Toimenpiteet käynnissä	SoTe-uudistus kaatui 03/2019
Lisätietoa tavoitteesta/hyötytavoite: Hyvinvointitoimiala toteuttaa kehittämistoimenpiteitä, joilla turvataan SoTe-pal-veluiden kilpailukyky sekä varmistetaan rakennemuutosten eteneminen.				
Selitys poikkeamalle:				

Hyvinvointitoimiala

Henkilöstön työhyvinvointi (kh)

Kaupungin tavoite TA 2019	Keinot	Mittarit	Toimialan tavoitearvot mittareille	Toteutunut 31.12.2019	
1. Työyhteisö- taidot tukevat tavoitteiden saavuttamista	1.A. Kehitetään työyhteisötaitoja ja johtamista: hyödyntämällä koulutusta antamalla tukea luottamalla omiin alaisiin				
		1.A.1. Työyhteisötaidot Auttaminen ja huomaavaisuus (K10)	>= 3,62	3,66	
		1.A.1. Työyhteisötaidot Ajan tasalla pito ja tiedon jakaminen (välikysely)	>=2,10	3,66	
		1.A.2. Työyhteisö Työpaikan ilmapiiri (K10)	>= 3,59	3,6	
		1.A.2. Työyhteisö Arvostus työhöni (Välikysely)	>=2.0	3,6	
		1.A.2. Työyhteisö Luottamus työkavereihin (Välikysely)	>=2.1	3,6	
		1.A.3. Työyhteisön tuki esimiestyölle Työyhteisön tuki esimiestyölle (K10/ Välikysely)	>= 3,52	3,55	
2. Työ on turvallista ja terveellistä – henkisesti ja fyysisesti					
	2.A. Työkyvyn hallinta	2.A.1. Henkilömäärä, jolla ei poissaoloja terveydellisistä syistä (vakituiset)	Henkilöiden osuus lisääntyy	määrä lisääntynyt	
	2.B. Vaarojen ja haittojen arviointi / riskien arviointi	2.B.1. Kuinka monta vaarat ja haitat – arvioita / riskiarvioita on tallennettu	Kai<=25% hyvinvointitoimialan perusyksiköistä/vuosi/	ka 21%	
	2.C. Kunta 10 – tuloksien pohjalta tehdyt kehittämissuunnitelmat koskien työpaineita	2.C.1. Työpaineiden ja hallinnan suhde Työpaineita paljon, hallintaa vähän (K10) Työmäärän lisääntyminen (Välikysely)	Pienempi < edellinen vuosi < 44,4 %	32,3%	
	2.D. Asiakasväkivallan kokemus	2.D.1. Asiakasväkivallan kokemus Henkinen väkivalta (K10/Välikysely) Fyysinen väkivalta tai sen uhka (K10/Välikysely)	<33,8 % <21.7 %	48;7% 27,40%	

Hyvinvointitoimiala

3. Perusteh- tävä on miele- käs ja merki- tyksellinen	3.A. Annamme sel- keän suunnan ja ta- voitteet			
		3.A.1. Kokemus työn mielekkyy- destä ja merkityksellisyydestä - Koen työni mielekkääksi (K10/Välikysely) - Koen tekäväni merkityksellistä työtä (K10/Välikysely)	>= edellinen vuosi 2016: 4,76 % 2016: Kyllä-vas- tauksia 75 %	4,88% 92,4%
Selitys poikkeamalle:				

Strategiset hankkeet (kh)

Tiedoksi annettavat tunnusluvut (kh)

Tunnusluku	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kysyntä/tarve									
Vammaispalveluiden asiak- kaiden osuus väestöstä (Kuusikko)	Turku 2,07% / Kuu- sikko ka 2,11%	Turku 1,98 % / Kuu- sikko 2,02 %	Turku 1,93 % / Kuu- sikko 1,97 %	Turku 2,1 % Kuu- sikko ka 1,8 %	Turku 2,1 % Kuu- sikko ka 1,8 %	..			
<i>Kehitysvammapalveluiden asiakkaiden osuus väestöstä (Kuusikko)</i>	Turku 0,48%/ Kuu- sikko ka 0,37 %	Turku 0,46 % / Kuu- sikko ka 0,39 %	Turku 0,47 % / Kuu- sikko ka 0,40 %	Turku 0,49 %/ Kusikko ka 0,41 %	Turku 0,49 %/ Kuu- sikko ka 0,41 %	..			
Toimeentulotuen piirissä ole- vat kotitaloudet (ei sis. pako- laisia tai paluumuuttajia)	9165	9454	9307	3633	3415	3416			
Tuottavuus/ taloudellisuus									
Varsinais-Suomen sairaan- hoitopiiriin maksuosuus (M€)	184,8 M€	191,0 M€	193,1 M€	208,5 M€	217,4 M€	226,0 M€			
Terveystenhuollon ikävaki- oidut kustan-nukset/asukas (pth ja esh) € (suurten kau- punkien vertailu)	2 337€	2 321€	2 345€	2 327 €	2 451 €	..			
Perusterveydenhuollon kus- tannukset/ 0-6 vuotias lapsi	491€	376€	427€	450 €	370 €	..			
65 vuotta täyttäneiden ikä- vakioitunut sosiaali- ja terveys-	7 068 €	6 995 €	6 980 €	6 598 €	7337 €	..			

Hyvinvointitoimiala

palveluiden deflatoidut kustannukset väestöä kohti vuodessa (Kuusikko)									
Asiakaskohtaiset kustannukset/ vammaispalvelujen asiakkaat	Turku 3.559 €, Kuusikon ka 5.060 €	Turku 3966,5 €, Kuusikon ka 5293,6 €	Turku 4185,5 € / 5580,6 €	Turku 4 320 € / Kuusikko 5 684 €	Turku 4588 € / Kuusikko 6064 €	..			
Asiakaskohtaiset kustannukset/ kehitys-vammaispalveluiden asiakkaat	Turku 33.963 €, Kuusikon ka 35.585 €	Turku 35908, Kuusikon ka 34418 €	Turku 35824 € / Kuusikko 34279 €	Turku 34.032 € / Kuusikon ka 29.882 €	Turku 34912 € / Kuusikko 31 056 €	..			
Peittävyys/kattavuus									
Terveysasemien peittävyys	40,7 %	40,9%	41,9 %	41,6 %	40,7 %	39,0 %			
Suun terveydenhuollon peittävyys	32,24 %	31%	31 %	32 %	32 %	32,4%			
Laatu/asiakastyytyväisyys									
Tyytyväisyys asuinkunnan (indeksi):									
• sosiaalipalveluihin	2,80	3,08	2,84	3,11	2,99	3,03			
• terveyspalveluihin	3,54	3,67	3,62	3,80	3,70	3,74			
Palvelutyytyväisyys, (vastajien %-osuus, jotka pitävät palveluita hyvin hoidettuina):									
• Terveyskeskuksen lääkäripalvelut (vertailukunnat ka 47%)	53%	57%	58%	62%	57%	56%			
• Terveyskeskuksen vuodeosasto (vertailukunnat ka 10%)	11%	12%	15%	16%	13%	15%			
• Sairaalapalvelut (vertailukunnat ka 53%)	55%	58%	56%	60%	56%	61%			
• Hammaslääkäripalvelut (vertailukunnat ka 36%)	29%	34%	33%	41%	38%	43%			
• Äitiys- ja lastenneuvola (vertailukunnat ka 31%)	24%	27%	29%	28%	25%	30%			
• Perheneuvola (vertailukunnat ka 16%)	11%	13%	14%	14%	13%	15%			
• Sosiaalityö (vertailukunnat ka 15%)	10%	16%	16%	15%	12%	16%			
• Toimeentulotuki (vertailukunnat ka 12%)	10%	11%	12%	12%	12%	12%			
• Vanhusten kotihoito (vertailukunnat ka 12%)	12%	17%	17%	14%	15%	15%			
• Vanhusten asumis- ja laitoshoitopalvelut (vertailukunnat ka 13%)	11%	13%	12%	11%	14%	13%			
• Vammaispalvelut (vertailukunnat ka 10%)	7%	10%	11%	12%	9%	10%			

Hyvinvointitoimiala
